

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Pe un an . . . . . 240 Lei	Manuscrisele nu se inapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 8 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei		
Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei		
Un număr . . . . . 5 Lei		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei		

Nr. 4199 B. ex 1941.

Notă oficială

Instalarea în scaunul episcopesc al eparhiei noastre a P. S. Sale Episcopului Veniamin Nistor, conform dispozițiilor luate de I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Nicolae, se va săvârși Duminecă, în 24 August a. c. în cadrul Sf. Liturghii, în biserica catedrală din Caransebeș, conform programului de mai jos:

PROGRAMUL

festivităților de înscăunare a P. S. S. Episcopului Veniamin Nistor al Caransebeșului.

SÂMBĂTĂ 23 AUGUST 1941

1. Ora 13: Sosirea P. S. Sale dinspre Hațeg la Vama-Marga unde așteaptă credincioșii din Vama-Marga și Marga, delegatul administrației locale și delegații Consiliului eparhial.

- Vorbește: 1. Delegatul administrației locale.
2. Delegatul Consiliului eparhial.
3. Preotul Nicolae Ivanescu din Marga.

Plecarea la ora 13:30.

2. Voislova. Sos. 13:45
Pl. 14

Așteaptă credincioșii din Voislova și Rusca-montană, în frunte cu preoții George Adam și Pavel Luca.

Vorbește preotul George Adam.

3. Valea-Mare — Zăvoiu. Sos. 14:10
Pl. 14:25

Așteaptă credincioșii din aceste două comune, în frunte cu preotul Ioan Turcan din Cireșa. Vorbește preotul I. Turcan.

4. Cireșa. Sos. 14:30
Pl. 14:45.

Așteaptă credincioșii din Cireșa, Mărul și Crâjma, în frunte cu preotul George Popoviciu din Mărul.

Vorbește preotul George Popoviciu din Mărul.

5. Ferdinand. Sos. 14:50
Pl. 15:05.

Vorbește preotul Ioan Racoveanu din Ferdinand.

6. Ohababistra. Sos. 15:10
Pl. 15:25.

Așteaptă credincioșii din Ohababistra și Mal, în frunte cu preotul Ioan Țerovan din Ohababistra.

Vorbește preotul Ioan Țerovan din Ohababistra.

7. *Glimboca*. Sos. 15:30

Pl. 15:45.

Vorbește preotul Pavel Bogoieviciu, administratorul parohiei.

8. *Obreja*. Sos. 15:55

Pl. 16:10.

Vorbește parohul Martin Rădoiu.

9. *Iaz*. Sos. 16:15

Pl. 16:30.

Așteaptă credincioșii din Iaz, Var, și Ciuta în frunte cu preoții Eftimie Jian, George Golopența și Ioan Ostrovan.

Vorbește preotul Eftimie Jianu.

Ora 16:45: Sosirea P. S. Sale la Caransebeș din spre Valea Bistrei.

Primirea se face în Piața Unirii, înaintea Crucii ortodoxe, fiind de față toate autoritățile bisericești, militare și civile.

„Reuniunea de cântări și muzică din Caransebeș” va cânta „Pre Stăpânul...”, iar dl. primar al orașului Dr. Isac Rădulescu va prezenta tradiționala pâine și sare. În numele eparhiei, P. S. Sa va fi salutată de P. C. președinte al Consiliului eparhial Prot. Ic. Stfor Romul G. Ancușa.

De aici, P. S. Sa, însoțit de toată asistența, va merge la biserica catedrală.

Înaintea bisericii catedrale, unde sunt de față corporațiunile parohiale, la sosirea P. S. Sale, Corul Catedral intonează „Pre Stăpânul...”. Apoi P. S. Sa va fi întâmpinat de cătră adm. prot. Pr. Isaia Suru, în fruntea clerului din Caransebeș îmbrăcat în ornate, cu sf. cruce și sf. evanghelie.

După intrarea în catedrală, se va săvârși *Vecernia și Priveghierea*, la care va cânta Corul Căminului Cultural din Caransebeș.

Terminându-se serviciul divin, P. S. Sa va fi condus la Reședință.

Ora 20:30: Serenadă, la care va cânta:

1. Corul Catedral
2. Reuniunea de cântări și muzică din Caransebeș
3. Corul Căminului Cultural din Caransebeș
4. Societatea „Phylharmonica” din Caransebeș.

În numele cetățenilor orașului Caransebeș, va vorbi dl. primar al orașului Dr. Isac Rădulescu.

DUMINECĂ 24 AUGUST 1941.

Ora 8:30: P. S. S. Episcopul Veniamin și ceilalți episcopi vor fi conduși de clerul eparhial cu litia dela Reședință la biserica catedrală.

Ora 9:00: Sosirea I. P. S. S. *Mitropolitului Nicolae al Ardealului* la biserica catedrală.

Urmează Sf. Liturghie, la sfârșitul căreia se va săvârși actul înscăunării.

La Sf. Liturghie va cânta Corul Catedral până la Herovic inclusive, iar de aici încolo „Reuniunea de cântări și muzică din Caransebeș.”

După Sf. Liturghie, PP. SS. Chiriarii vor fi conduși cu litia la Reședința episcopescă.

Ora 12:30: Recepții în sala recepții a Reședinței episcopesti.

La sfârșit, P. S. S. Episcopul Veniamin va răspunde tuturor delegațiilor deodată.

*

Aducând aceasta la cunoștința tuturor celor ce se cuvine, invităm pe toți fiii credincioși ai eparhiei — clerici și mireni — ca să ia parte la această solemnitate pentru că astfel, dând dovada iubirii noastre față de noul Arhipăstor, să ne arătăm — mai ales în vreunurile grele prin care trecem — și alipirea noastră față de instituția divină a Bisericii, precum și față de Chiriarii ei, cari urmași ai sfinților Apostoli fiind, sunt și rămân pentru noi conducătorii vieții noastre bisericești și naționale.

Caransebeș, la 4 August 1941.

Președ. Cons. eparh:

Prot. R. G. Ancușa

cons. ref. eparh.

Secretar:

Pr. Petru Toma

Zorile dreptății.

În cuvinte simple și cu iuțea fulgerului, am aflat cu toții, după un an de amarnică tăcere și grea durere, realipirea fraților Bucovineni și a celor de dincolo de Prut și până în Nistru, la Patria mamă. Acest comunicat al mareului Cartier pe cât era de scurt pe atât era însă de „grav“ ca și fețele ostașilor ce s'au luptat vitejește ca în totdeauna, pentru desrobirea fraților subjugăți în mod atât de mișesc. Zile de-a-rândul, pe când noi am stat la adăpost de primejdii, ei au avut de înfruntat ploii și arșiță și mai presus de toate ploaia gloanțelor ce le vâna în iureșul luptelor grele cu dușmanul secular, viața lor dragă.

Însă comunicatul ne-a vestit, că cei ce au nesocotit drepturile noastre sfinte asupra acestor plaiuri românești, cei ce au încălecat fără nici o considerație, distrugând tot ce au găsit în cale, familia, credința, au fost pentru totdeauna fugăriți.

Deși bătrânii noștri cronicari, au încrustat cu litere de aur în hrisoavele lor sfinte, că între Nistru și Carpați, în această vatră latină, s'a statornicit cu multe veacuri înainte, neamul nostru, totuși acești dușmani ai noștri pândindu-ne din umbră, au crezut că pot nesocoti aceste drepturi sfinte, călcându-le în picioare și nimicindu-le. S'au înșelat însă amarnic. Valul lui Traian a stat și stă și astăzi mărturie vie a acestor drepturi ale noastre aici.

Aici s'au născut și au crescut frați de-ai noștri, cari au cântat în versurile lor neperitoare, durerea și bucuria strămoșilor noștri. Aci au luptat vitejește pe viață și pe moarte, legați fiind de acest pământ sfânt, ostași viteji, în frunte cu domnitori români, sacrificându-se pe sine pentru apărarea acestei glii, care a fost întotdeauna numai românească. Deaceia zorile dreptății n'au întârziat a se ivi, și Providența Divină, ne hărăzește fericirea să vedem în timp atât de scurt, hotărnicindu-se brazda străbună, iar ca preț al păcatelor noastre, a trebuit să curgă din prisosință, sângele fraților noștri.

Cu sângele lor ferbinte, ce a curs șiroaie, s'a pecetluit hrisovul sfânt de totdeauna al dreptății românești. Astăzi, Ștefan cel Mare, din nou privește cu mândrie peste pământul dela Hotin și până la Mare, eliberat cu jertfa vieții a atâtor fii ai neamului, găsindu-și liniște în al său morimânt.

Dangătul clopotelor, care răsună astăzi mai misterios, mai înfiorător, dar mai dulce ca ori când, anunță tuturor și până departe, că anul de suferințe grele și lovituri crunte, cum n'au

mai cunoscut frații noștri cutropiți, s'a terminat. Nici barbarii timpurilor îndepărtate, n'au pustiit aceste meleaguri, așa cum au făcut-o bolșevicii, în acest an de stăpânire și acum la plecarea lor.

De sub greutatea opreliștelor bolșevice, ies la iveală sufletele românești ce au mai rămas, spre a respira iarăși în voie. Armatele românești viteze, împreună cu puternicile armate aliate, au pus pe fugă corbii cu „secera“ și „ciocanul“ iar vitejii arcași ai lui Ștefan cel Mare sunt mândri că au alungat pentru totdeauna pe profanatori locașilor de închinăciune, pe cei ce au călcat pe sfintele noastre morminte, din acărei pricină nici morții nu mai aveau odihnă.

Secera și ciocanul, semnul lor de pe monedă, simbolul lor de biruință și semnul lor electoral, va înceta de acum înainte de a mai fi unealtă de tortură și coșmar pentru frații noștri răpiți. Secerătorul va pune din nou, cu încredere mâna pe secera sa și va secera ce a sămănat, iar rodul muncii lui, dânsul și-l va aduna, și muncitorul la rândul său, va prinde în brațele-i vânjoase cu încredere, ciocanul greu, ca prin munca lui onestă, prin sudoarea feței lui, prin destoinicia, hărnicia și istețimea lui. să-și creieze viitorul.

Icoanele slinte se scot din nou din tainițele ascunzișurilor podurilor caselor iar ușile sfintelor altare se redeschid pentru închinăciune.

Candelele izbăvitoare se aprind din nou în căminurile distruse și la pâlpăitul slab al luminei, se adună din unghere ascunse și din adâncul pivnițelor, odraslele răvășite și-și împreună mâinile pentru rugăciune, aducând măriri și slavă Celui ce a revărsat din nou Atotbunătatea sa peste fii Săi credincioși.

A trecut deci un an de suferinți, un an de grele încercări, un an de ispășire al păcatelor noastre pentru cari Providența Divină ne-a certat greu.

România cea mare și frumoasă începe să se reclădească. Dreptatea nu se lasă călcată în picioare. Dar de acum, aminte să luăm la greșalele trecutului. Noțiunea de „muncă“ cinstită și onestă în folosul Patriei, noțiunea de „datorie“ a fiecăruia la postul ce-l ocupă, să nu mai fie înlocuite, precum adeseori s'a făcut, cu cea a „afacerii“ a „sperțului“ a „influenței“ și chiar cu tustrarea și delapidarea

La răsrucea dramatică în care se află poporul nostru, ca și celelalte popoare de pe continentul European, se simte necesitatea imperioasă a unei vieți noi și sănătoase pentru toți.

Darul ce putem să-l aducem noi astăzi Patriei în aceste ceasuri de refacere, nu poate fi altul mai potrivit decât o viață nouă plină de muncă conștincioasă și creatoare, lipsită de tentațiile luxului molesitor, a luxului maladiu, a desfrâului ce a contaminat și sufletele noastre după războiul reîntregirii.

Din banul muncit cinstit, cu sudoarea feței, din zori și până 'n noapte, să ne înflăcăăm mica gospodărie și să nu râvnim „peste noapte” blokuri și limuzine, mătasuri și vulpi arginti, cari desigur ne vor duce din nou în groapa tentațiilor și a greșalelor trecutului. La refacerea pe care o așteptăm, trebuie să contribuim cu toți. Munca desinteresată pentru Patrie, trebuie să ne fie deviza de-acum înainte.

Deocamdată să luăm aminte că Statul are multe griji și mari. Uni dintre noi își dau sângele și chiar își jertfesc viața pentru Patrie. Deci se cuvine ca și cei de acasă, cărora deocamdată nu li se cere această jertfă, sau poate din alte motive nu pot merge la această datorie supremă față de Patrie, să ajute și ei, din toate puterile lor, cu marea sau mica lor contribuție, după cum le este cu putință, la alinarea și curmarea suferințelor aceluia cari au nevoie de acest ajutor, la reclădirea altarelor, școlilor și așezămintelor culturale și creștinești distruse în flăcările iadului bolșevic, ca astfel în scurt timp să se înalțe altele din nou, mai mărețe, ca odinioară și pretutindeni tămâia și smirna duhului creștinesc și românesc, să îmbălsămeze atmosfera acestor provincii realipite.

Fie acest ajutor cât de mic, dar prin contribuția tuturor devine mare. În două zile numai, 20-21 Iulie a. c., s'a adunat cu „cheta” ne spun ziarele din capitală 2,522.655 lei în București și 16,880.969 lei în provincie.

În 15 August a. c. Ziua marinei, s'a suprimat tasul ce se purta în folosul ei, spre a se colecta iarăși în folosul familiilor ostașilor căzuți, și pentru alinarea suferințelor celor răniți. Biserica ca și altă dată își va da și cu această ocazie, aportul ei. Nu vor lipsi și altfel de jertfe din partea ei, pentru care a primit invitațiuni în acest sens.

Trebue să clădim inimi noi, cari să bată regulat în ritmul nou al vremurilor.

Inimile noastre însă nu uită însă că mai sunt încă munți ce maigem și ape ce mai suspină. Dar ele au nădejdea neclintită că nu peste mult timp vor tresări și se vor bucura, alături de celelalte.

Această credință a noastră e tare ca stânca de granit ce nu o pot sparge valurile vrăjmașe oricât de furtunos s'ar isbi de ea. Nu v-am uitat, priviți străzile orașelor noastre, priviți prin gări,

ele ne sunt tot atâtea mărturii: „Nici o brazdă românească nu se uită”.

Credința în dreptate, credința în Dumnezeu a fost reazemul puternic al poporului român, dealungul veacurilor sale de luptă. Prin credință a biruit și tot prin ea și-a putut păstra ființa sa etnică nealterată.

Această credință ne întărește și ea ne este crezul cu care se nutresc inimile noastre, în cari se va scrie cu litere de foc și pururi arzătoare: „această nouă moștenire de acum pururi pe veci a noastră să fie.

Presb. **Petru Toma**
secretar eparhial.

Duh anglican

Între problemele interconfesionale unioniste care stăteau pe primul plan înaintea acestui războiu, era incontestabil și tendința de unire anglo-ortodoxă.

Studiată cu multă precauție și rigurozitate ortodoxă, Biserica anglicană era însă considerată cu tot atâtea gingășie, par'că spre a recompensa intransigența și inflexibilitatea ortodoxă, pentru tratativele, bune rele, să rămâie în curs. Pentru dragostea în Hristos Unul și unitatea Trupului Său Mistic unii ierarhi ortodocși abdicaseră chiar de pe pozițiile ortodoxiei tradiționale în brațele unei ortodoxii de compromis unionist. Numai să fie bine și numai spre a readuce pe acești frați risipiți de turmă la izvorul viu, după care erau însetați!

Efuziunea aceasta anglicană de dragoste neașteptată față de ortodoxie își are însă tâlcul ei adânc. Ea nu era deloc sinceră, fiindcă era produsul unei crize cumplite, ce sbuciuma și sbuciumă și acum această biserică; din contră efuziunea aceasta de dragoste anglicană era oportunistă și interesată ca totul ce este propriu indivizilor ce compun această biserică.

Criza anglicană este datorită zecilor și sutelor de secte raționaliste, care au izbucnit cu furie elementară în sânul inițial rom. catolic al acestei biserici. Contagiunea protestantă este mai virulentă decât oriunde în biserica engleză. Din întâlnirea protestantismului novatar însă, cu tradiționalismul rom. catolic englez s'a născut una dintre cele mai hibride secte creștine din câte există: *anglicanismul*.

Dela nașterea sa și până acum anglicanismul nu mai are pace. Tălăzuirile cele mai însângerate și mai cumplite în persecuții îi scriu istoria, desbinul cel mai sfâșietor de frați îl are ca

tovarăș, necredința cea mai uriașă în rătăcire o are ca adevăr.

În fața acestui pericol, biserica anglicană încearcă o revizuire disperată a cadrelor dogmatice proprii și o unire internă a tuturor sectelor din sânul său (așa numitul *Establishment*). În acest scop se urmărește elaborarea unui nou Prayer-Book.

O catastrofă însă, neprevăzută de ei, dar așteptată și potrivită duhului britanic, spulberă iluziile unioniste. La 15 Decembrie 1927, Camera Comunelor votând noul proiect al Prayer-Book-ului — curios procedeu de oficializare dogmatică — îl respinge cu 277 voci contra 205.

Acestea sunt primele lor intenții unioniste care au dat un eșec lamentabil, chiar la ei acasă.

În urma eșecului însă, tendințele unioniste se îndreaptă în afară; nu spre Biserica ortodoxă întâiu — eterna mică cenușăreasă — ci spre Biserica rom. catolică. După cum era și firesc, rom. catolicii sunt cuprinși de un entuziasm de nedescris. Se întrunesc reprezentanți, se discută probleme dogmatice și administrative, se convoacă conferințe.

Când deodată, brusc, punțile se rup. Conversațiile dela *Malines* se întrerup, ferbințeala, rom. catolică se răcește. La 6 Ianuarie 1928, prin enciclica „*Mortalium animos*“, papa Pius al XI-lea dă în vileag adevăratele condiții ale unei uniri cu Roma: ori cedare la toate eresurile și întoarcere penitentă la sânul Bisericii mame rom. catolice, ori nimic.

Acestea au fost intențiile lor unioniste cu Roma și acesta a fost lamentabilul lor eșec de-al doilea.

În aceste condiții și după aceste eșecuri persistând pe aceleași baze doctrinale eretice, se îndreaptă această biserică, compusă din fiii ai pierzării, spre Biserica ortodoxă.

Și lucru ciudat: află și aici brațe deschise și guri gata de sfat! Situația internă anglicană este, de astă dată, înrăutățită. Modernismul își arată colții, iar necredința rupe din această biserică bucăți din ce în ce mai sângerânde.

Și acum încep aceleași conferințe: întâiu *Lambeth* (1929), apoi se continuă la *Alexandria* și la *București*. Datorită poate și unor ambiții între popoare, nu numai nemuritoarei dragoste creștinești, intransigența ortodoxă se ascunde din ce în ce mai mult după o caldă îmbrățișare.

Încep a circula formule de intercomuniune practică, li se recunoaște validitatea hirotoniilor anglicane (1930).

Vocile de protest ale ortodocșilor de marcă (mai ales cea a lui *Valerian Șesan* și a lui *Va-*

sile Loichita) nu se aud; descoperirea eternei duplicității și crasului oportunism britanic, de vină și la eșecul cu Roma, nu se bucură de atenție.

În această situație, tendințele unioniste sunt surprinse de acest de-al doilea războiu mondial.

Și acest războiu, care va lumina multe probleme pentru Biserică, pune într-o lumină nouă și duhul unionist anglican.

Episcopul de Canterbury a scris lui Stalin, l-a felicitat, l-a încurajat și i-a dorit izbândă!

Nu-ți vine să crezi și totuși e adevărat!

Un episcop anglican se roagă pentru izbândă lui Antihrist; un episcop anglican susține bolșevismul ateu și dușman al crucii!

Ce fel de oribilă sectă a devenit anglicanismul? Ce fel de intercomuniune să mai aibă Biserica ortodoxă cu acești înfrățiți cu dușmanul nostru de moarte? Dar ce să mai crezi de tendințele lor unioniste, de astă dată, cu Preașfânta noastră Biserică ortodoxă?

Prof. Dr. Petru Rezuș.

Pământ...

Pământ! Din tine suntem făcuți și nu voim a ne despărți de tine. O scânteie avem în noi ce ne cheamă și ne poate ridica peste tine, dar prea mult și mare este invelișul acesteia, din lut, și tot la tine cădem. Pentru tine se ceartă frații, pentru tine se stoarce sânge și viață omească, pentru tine stau culcați cu ochii țintă la celălalt oim ființele și tot pentru tine se uită legile miliei, ale dreptății, ale binelui și în general ale umanității. Iar tu împreună cu văzduhul și apa răzi în hohote sinistre, lugubre și te cutremui din temelii, căci ești în vremurile prezise ale Apocalipsului și ne primești cu gura sângerândă, plină de tine, în pântecele negru și rece al tău.

Lipiți de tine începem viața și treptat cu timpul încercăm celălalt contrast altău, Cerul. El ne cheamă a ne ridica la el, a te părăsi pe tine și a gândi cele ale lui, căci acolo este viața.

Ne ridicăm, băjbăim în nesiguranță, ne purtăm capul prin aer, privim la cele ale infinitului cer și gustăm din hrana lui, dar prea e acră pentru noi cei din veaculul pământii, prea e mult de așteptat împlinirea promisiunii lui și prea e îngustă calea spre el. Iar noi sprijin sigur — virtuțile — nu vrem să avem.

Tu ești larg la inimă și de această dată și ne cheamă măestrat la tine. Ne îndeplinești imediat promisiunile, ne dai plăceri, ne întinzi mreje momitoare de efemere și prezente fericiri și

noi te adorăm sub diferite forme, ne închinăm ție, îți slujim ție îți și zicem că tu ești dragul nostru părinte dătător de tot ce e bun, tu ești începutul și sfârșitul, trecutul, prezentul și viitorul, căci noi suntem animale superioare și aci sfârșim!

Avem noi momente când sau dorim a pieri îndopați în tine spre a înceta lupta cu tine, sau disprețuitori față de tine am dori să avem aripi, multe ca serafimii cei cu multe aripi, spre a sbura cu gândul la Cerul cel fără de sârșit și chiar și cu corpul am dori în asemenea momente a ne despărți de permanenta ta mocirlă, dar, durere!, aripile noastre sunt de oară și căldura ta aprinde complicele tău, combustibilul din noi, carnea și cu aripile topite ne prăbușim iarăși și iarăși în sânul tău.

Diacon Iiie Câmpianu

Cosmogonia biblică și teoriile științifice

(Continuare)

De: Pr. I. Firca

Cauză care elimină dela început, prin atributele cu care e cugetată, existența unei materii primordiale, căci obiectul creației creștine, cerul și pământul cuprind întregul univers, în afara căruia nu mai poate avea loc nimic altceva afară de cauza existenței lui. Cuvintele ebraice *השמים והארץ* designează într'adevăr întregul univers sau întreaga realitate creată, pentru care nu există un alt termen mai potrivit în această limbă săracă în expresii¹⁾.

Propriu zis aceasta este tot ce ne poate spune Sf. Scriptură despre originea lumii: a) limitele ei în timp și b) crearea ei de Dumnezeu. În lumina acestora vom judeca mai târziu, afirmațiile materialiste și antiteiste ale susținătorilor veșniciei universului sau ale apariției lui prin hazard, cărora le vom contrapune probele de netăgăduit ale nouilor rezultate științifice.

3. Începutul lumii coincide cu începutul timpului. Universul nu există din veșnicie, ci are un început cronologic²⁾, el a fost creat de Dumnezeu *întru început*, înțelegându-se prin aceasta că existența lumii nu trebuie concepută ca fiind din eternitate ci numai *în timp*, sau mai precis ca începând odată cu timpul³⁾.

1) Cf. și Dr. Vasile Tarnavechi: „Geneza Introducere și Comentar”, Cernăuți, 1907 p. 14

2) Cf. Al. Comoroșan: „Prelegeri academice din Dogmatica ortodoxă” revăz. și redact. de Dr. Epifan Voitșchi Parica specială, Cernăuți, 1889 p. 222 G, Florovsky, loc. cit. p. 9.

3) Cf. Comoroșan, idem, p. 218 H. Pinard, loc. cit. col. 2173-2281 (cap. VIII „Rapportis avec le temps.”) Hriste Andrusos, *Dogmatica Bisericii Ortodoxe Răsăritene* trad. Dr. D. Stăniloae, Sibiu 1930 p. 107 sq.

Sf. Vasile cel Mare, în cea dintâi omilie asupra celor 6 zile⁴⁾ zice: „De oarece mulți... au socotit că lumea este coeternă cu Dumnezeu⁵⁾... deci spre a delătura rătăcirea acestor oameni a ales profetul (Moisi) înțelepțește aceste cuvinte și a zis: la început a făcut Dumnezeu”; (adică la începutul timpului, așa cum învață și Sf. Ambrozie: „In principio itaque temporis coelum et terram Deus fecit. Tempus enim ab hoc mundo, non ante mundum⁶⁾”).

(Urmează)

ȘTIRI

Conducătorul Statului Român decorat de Führer. Zilele trecute undeva pe front Führerul Adolf Hitler a remis personal Domnului general Ion Atonescu decorația „Crucea de Cavaler al ordinului Crucea de Fier”. În comunicatul său Führerul spune că distincția e dată pe urma eliberării Basarabiei de oprirea bolșevică, care prezintă pe Conducătorul nostru ca pe un brav și curajos comandant de oaste. — Distingerea este totodată o aleasă pretuire a țării noastre, în care Reichul german a aflat un aliat serios în cruciada pornită împotriva bolșevismului.

Pomenirea Eroilor. D-l profesor Mihai Antonescu vicepreședinte și președinte interimar al Consiliului de Miniștri a hotărât, în înțelegere cu I. P. S. Sa Patriarhul României Nicodem ca azi Duminecă, 10 August, în toate bisericile din cuprinsul Țării să se facă siujbe de pomenirea acelor eroi cari s'au jertfit pentru refacerea hotarelor stricate la răsărit.

„Oastea Domnului” din Jdjoara la muncă. Colaboratorul nostru pâr. Dimitrie Bliđariu din Jdjoara ne înștiințiază că Oastea Domnului din Jdjoara de sub conducerea Sfinției Sale își ține adunarea anuală Duminecă în 17 August a. c. Roagă pe Cucernicii Preoți din jur și din alte părți să meargă la această manifestație religioasă binevenită. Din partea noastră încă sfătuim pe toți cei cărora le stă în putință să meargă la Jdjoara, căci în aceste vremuri este mare trebuință de adâncirea și răscolirea sentimentului religios.

Reînnumarea unui erou în Caransebeș. De origine etnică germană, Herman Mengai este copilul cel

4) *ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΣΑΗΜΕΡΟΝ ΟΜΙΛΙΑΣ 7* în *ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΡΧΙΕΡΗΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΚΑΙΗΛΑΘΟΚΙΑΣ, ΤΑ ΕΥΡΥΣΚΟΜΕΝΑ ΙΙΑΝΤΑ...* opera et studio D. Juliani Garnier, Ed. Parisina altera, emendata et aucta. Tomus primus, Pars prior, Paris is MDCCCXXXIX; p. 10.

5) Înaintea materialismului științific au susținut veșnicia lumii filosofi ca *Ammonius Hermiae*, (combătut de Zaharia de Mitylene), arabul *Averroes* etc. și chiar unii teologi apuseni ca *Siger de Brabant* (în „De eternitate mundi”) pentru a salva imutabilitatea divină, care după părerea unora ar fi alterată prin actul creației. *Toma de Aquino*, teologul normativ al catolicismului spune sub influența lui *Maimonide*: „...mundum incepisse non potuit demonstrari, sed per revelationem divinam esse habitum et creditum”. conceptis pe care o apără de atacurile adversarilor în „De eternitate mundi contra murmurantes”. (Ap. H. Pinard, loc. cit. col. 2173, 2177).

6) Hexaem. lib. I c. 6 ap. Comoroșan, op. cit. (P. spec) p. 225.

mai mare — unicul fecior — al cantorului Ioan Mengai dela biserica romano-catolică din oraşul nostru. Ceasul grav al războiului l-a aflat făcându-şi datoria de militar într-o unitate de vânători motorizată, ca fruntaş cu termen redus. La 16 Iulie, când cerul ardea în cuptorul verii, orizontul basarabean era roşit de flacăra războiului: la Chişinău se dădeau lupte pe viaţă şi pe moarte între oştile româno-germane şi hoardele bolşevice. La un moment dat Ruşii se retrag distrugând totul, dar lăsând bandele ariergărzii în oraş. — Intre trupele noastre şi cele germane încetase legătura... şi legătura trebuia refăcută cu orice preţ, căci capitala Basarabiei trebuia în aceeaşi zi cucerită. Maiorul Şerban din Grupul 5 Vânători de munte motorizaţi îşi cearcă flăcării pentru greaua misiune. Se anunţă printre ei fruntaşul T. R. Herman Mengai care fiind german are avantajul că se poate înţelege mai uşor cu trupele germane. Cu riscul vieţii el încalcă motocicleta lui pe care însă Ruşii o distrug cu un rând de gloanţe de mitralieră. El însă nu-şi pierde curajul. Revine, ia altă motocicletă şi porneşte din nou în aspra-i misiune pe care o şi îndeplineşte... plătindu-o cu preţul vieţii lui. Căci după 3 ore Herman Mengai a fost găsit şi readus cu pieptul sfărtecat de gloanţele duşmane, care de astădată nimeriseră în plin.

În jalea întregii populaţii creştine din oraş, Herman Mengai a fost reînhumat Miercuri 6 August a. c. în cimitirul catolic din Caransebeş. Plotonul de onoare a fost ostăşeasca răsplată a tânărului soldat, care s'a jertfit vitejeşte pentru patria lui. Iar crucea dela căpătâi în lemnul căreia camarazii lui au înscmnat: „Herman Mengai Frt. T. R. ctg. 1941“ stă mărturie că moartea mai mult decât viaţa în semnul biruinţei creştine va uni sincer pe cei cari luptă cot la cot împotriva duşmanilor lui Hristos.

Note oficiale

Nr. 4052 B. 1941.

Se publică concurs pentru primirea de studenţi în Academia noastră teologică din Caransebeş pe anul şcolar 1941-42, condiţiunile de primire fiind următoarele:

Cererile de primire se vor înainta Consiliului eparhial prin Oficiile protopopeşti, până cel mult la 1 Septembrie 1941.

La cereri se vor anexa următoarele documente:

1. Extrasul de naştere dela Oficiul stării civile.
2. Exstrasul din matricula botezaţilor.
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a Seminarului teologic.
4. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial, vizat de Oficiul protopopesc.
5. Certificat medical despre starea sănătăţii dela medicul Academiei teologice.
6. Declaraţia părinţilor sau a tutorului, că vor suporta toate cheltuielile cu întreţinerea pe-tentului în internatul Academiei teologice.

Toţi studenţii Academiei teologice, ai căror părinţi nu locuiesc în Caransebeş, sunt obligaţi să locuiască în internatul academiei teologice şi până cel mult la 31 Decembrie 1941, fiecare student va trebui să-şi procure uniforma (reverenzi).

Se observă, că studenţii cu slabe mijloace materiale, dar cu purtare bună şi notaţi bine la studii, vor putea primi ajutoare (burse), care se vor putea urca până la întreţinerea gratuită în Internatul teologic. Aceste ajutoare se vor aproba numai după înscrierea în Academia teologică.

Caransebeş, în 24 Iulie 1941.

Consiliul eparhial

Nr. 4184 E. 1941.

Spre orientare şi conformare se comunică — în copie — P. On. Oficii parohiale şi protopresbiterale adresa Sf. Sinod Nr. 1671/1941 şi în legătură cu aceasta adresa Nr. 4705/1941 a Consiliului de patronaj al Operilor sociale de pe lângă Preşedinţia Consiliului de Miniştri cu îndrumarea ca pe lângă concursul ce-l va da preoţimea noastră organelor administrative să ia dispoziţii, ca în ziua de 15 August să se poarte în fiecare biserică din eparhie şi un tas pentru „Darul soldatului“.

Sumele adunate se vor trimite — prin Oficiile protopresbiterale — Casieriei eparhiale cel mai târziu până la 31 August a. c.

Caransebeş, la 5 August 1941.

Preş. Cons. eparh:
Prot. R. G. Ancuşa
cons. ref. eparh.

Cons. eparh:
D. Sgăverdia

Sfântul Sinod, Nr., 1671, Luna August ziua 2 Anul 1941.

Prea Sfintite,

Cu frăţească dragoste vă trimitem în copia anexată adresa Nr. 4705/941, a Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale de pe lângă Preşedinţia Consiliului de miniştri, rugându-Vă să binevoiţi a lua cunoştinţă de cuprinsul ei şi a dispune cuvenitele măsuri ca în ziua de 15 August 1941, să se facă apel în toate bisericile Eparhiei la credincioşi spre a-şi da obolul lor pentru „Darul Soldatului“.

Sumele astfel colectate se vor trimite la locurile indicate în alăturata adresă, comunicând și Sf. Sinod suma totală strânsă din întreaga eparhie, spre a se păstra o evidență a tuturor ajutoarelor date sau strânse prin Biserică.

Primiți, vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frăgești îmbrățișari.

† **Nicodim.** m. p.
Președinte Patriarh.

L. S.

Director,
ss. **Vintilescu.**

=====
Copie de pe adresa Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale de pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri Nr. 4705/1941.

Inalt Prea Sfințite,

În urma înaltei protecțiuni pe care Inalt Prea Sfinția Voastră a binevoit să o acorde chetei organizate de Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale în zilele de 20 și 21 a. c. în folosul „Darul Soldatului”, rugăm călduros pe I. P. Sfinția Voastră ca organele bisericești să primească cuvenitele dispoziții pentru a organiza o chetă în bisericile din întreaga țară, în ziua de 15 August a. c., întocmind legiuitele procese-verbale și remițând rezultatul chetei Comitetelor județene respective ale Consiliului de Patronaj.

În ceea ce privește Municipiul București, rezultatul chetei va fi remis centralei noastre din str. Haga, Nr. 3.

Mulțumind Inalt Prea Sfinției Voastre pentru tot sprijinul pe care ni-l acordă, vă rugăm să primiți asigurarea profundului nostru respect.

Președintă, ss. **Maria Antonescu.**

Comitetul „Darul Soldatului”

=====
No. 4260 Sc. ex. 1941.

Cu anul școlar 1941/1922 intrăm în al zecelea dela înființarea școlii de Cântăreți bisericești din Caransebeș.

În acest răstimp școala a dat pe seama stranelor noastre bisericești cântăreți pricepuți, cunoscători ai frumoaselor melodii pe cari le îmbracă duioasele noastre cântece bisericești.

Cu toate acestea numai o neînsemnată parte a parohiilor noastre au bucuria de a vedea în fruntea stranelor cântăreți diplomați, de

a avea coruri instruite, în acord cu tradiția neîntrecutului cântec din Banat.

Atât interesele bisericești cât și cele românești în general cer imperior ca pe întreg cuprinsul eparhiei noastre, în fiecare comună avem cantori destoinici, pregătiți în cunoașterea perfectă a tuturor cântărilor bisericești, și a tipicului din Biserica noastră ortodoxă.

Călăuzită de aceste cerințe, Adunarea eparhială din acest an a hotărât ca pe viitor toți absolvenții școlii de cântăreți din Caransebeș — cei din cuprinsul eparhiei noastre — să fie plasați în parohia în care locuiesc, obligate fiind toate parohiile să aibe cântăreți diplomați (concl. No. 21 din 19 Maiu 1941).

În executarea acestora, facem cunoscut doritorilor de a intra în școala de cântăreți, următoarele:

În școală se primesc tineri începând dela vârsta de 15 ani (urmând ca după absolvire până la majorat să funcționeze drept cantori ajutător).

Actele necesare:

1. Estras de botez;
2. Certificat de moralitate eliberat de Oficiul Parohial;
3. Certificat școlar despre absolvirea a cel puțin 4 clase primare.
4. Certificat medical că petentul e deplin sănătos.

3. Cererile se trimit prin Oficiul Parohial, până la 15 Septembrie a. c., pe adresa Consiliului eparhial.

Taxele de internat sunt de Lei 9000 anual, putând fi majorate sau reduse — eventual completate cu alimente — după fluctuația prețurilor. Se achită în trei rate egale, și anume: întâia la începerea cursurilor, a doua la 12 Ianuarie 1942 și a treia la 1 Martie 1942.

Elevii vor oduce cu ei două schimburi, haine de pat (saltea, pătură, perină, față de pat și câte 3 ștergare). Toții elevii sunt obligați, să locuiască în internat.

Aducând acestea la cunoștința credincioșilor, preoții îi vor îndemna să-și trimită copiii la această școală, știut fiind că pe lângă perspectiva unor avantagii materiale, absolventul școlii aduce cu sine și o armătură intelectuală și sufletească de mare preț în lupta vieții.

Caransebeș în 28 Iulie 1941.

Preș. Cons. Eparh.
Prot. R. G. Ancușa
Cons. ref. eparh.

Cons. ref.
N. Cornean